

NORMATIVA I CALENDARI PER A TREBALLS DE FI DE MÀSTERS OFICIALS DE LA FACULTAT DE LLETRES

Aprovada per Consell de Govern de 23 de juliol de 2024

1. Descripció

Segons l'article 17.4 del Reial Decret 822/2021, de 28 de setembre, pel qual s'estableix l'organització dels ensenyaments universitaris i del procediment d'assegurament de la seva qualitat, els plans d'estudis de màster universitari inclouran un treball de fi de màster (d'ara en davant TFM), la finalitat del qual es comprovar el nivell de domini dels coneixements, competències i habilitats que ha assolit l'alumnat, i la superació del qual és un requisit imprescindible per obtenir el títol oficial.

La Normativa de l'avaluació i la qualificació dels aprenentatges de graus i màsters de la Universitat de Lleida (d'ara endavant UdL) (acord 357/2023) atorga a cada centre potestat per regular, mitjançant l'establiment d'una normativa pròpia, el procediment d'avaluació dels TFM dels títols de màster que s'hi imparteixen. En compliment d'aquesta responsabilitat, la present normativa constitueix el marc general que estableix l'organització/la planificació i l'avaluació dels TFM de les titulacions de màster de la Facultat de Lletres de la UdL.

El TFM comporta la realització, per part de l'alumne/a, d'un projecte científic/acadèmic en que s'apliquin, s'integrin i es desenvolupin els coneixements, les competències i les habilitats adquirides al títol corresponent.

2. Objecte

Aquesta normativa regularà les situacions específiques en l'elaboració, gestió i qualificació d'aquests treballs en les titulacions oficials de màster i doble màster que s'imparteixen a la Facultat de Lletres de la UdL, seguint les directrius generals aprovades en les normatives de la UdL. Si és un màster interuniversitari que s'imparteix i es matricula a la UdL, restarà supeditat a aquesta normativa.

3. La guia docent de l'assignatura relativa al TFM

Tal i com indica la Normativa de l'avaluació i la qualificació dels aprenentatges de graus i màsters de la UdL, s'ha de crear una guia docent específica per a cada màster amb la informació rellevant sobre el TFM. Aquesta guia haurà d'aparèixer a la pàgina web del màster, en el mateix format que la resta de guies docents. Aquesta guia ha d'incloure, com a mínim, els ítems següents:

- Càrrega de crèdits.
- Tipologia o tipologies del TFM.
- Temporalització, indicant que la data màxima de presentació i defensa del TFM serà la que consta al calendari de dipòsit i defensa del TFM aprovat per la comissió

d'estudis de màster del centre i que es troba disponible al web. Es suggereix fer-ho constar al pla de desenvolupament de l'assignatura.

- Forma de presentació i estructura mínima. Es suggereix fer-ho constar al pla de desenvolupament de l'assignatura.
- Criteris bàsics, mecanismes i forma d'avaluació. Cal fer-ho constar al sistema d'avaluació.

La responsabilitat d'aquesta guia docent és del professor o professora responsable de la coordinació del màster.

4. Coordinació del TFM

La coordinació de la titulació s'encarregarà de coordinar les propostes de TFM. Les seves tasques seran:

1. Recollir i revisar les propostes de treballs de fi de màster presentades pel professorat i/o per l'alumnat.
2. Fer l'assignació definitiva dels/de les estudiants i tutors/es dels treballs de fi de màster i comunicar-ho a les persones implicades mitjançant l'espai de l'assignatura de TFM al Campus virtual.
3. Proposar la composició del tribunal (Annex 1), hora i data de la lectura i defensa dels treballs lliurats per l'alumnat, que hauran de tenir el vist-i-plau explícit de cada tutor/a.
4. Vetllar pel compliment d'aquesta normativa, interpretar-la en aquells aspectes que puguin resultar ambigus i proposar al/a la cap d'estudis les modificacions necessàries per corregir-la.

5. Tutor/a i cotutor/a de TFM

Cada treball haurà de tenir un/a tutor/a i, com a màxim, un cotutor/a.

Els/les tutors/es i cotutors/es seran proposats/des per la coordinació del màster. Tanmateix, l'alumne/a podrà suggerir el nom del professor/a a qui li agradaria tenir com a tutor/a i, si es dona el cas, cotutor/a sense que això impliqui l'assignació automàtica. Aquesta última la durà a terme la Coordinació del màster, que demanarà l'assentiment del/de la professor/a en qüestió.

Els/les tutors/es o cotutors/es han de tenir, preferentment, docència assignada al màster. També poden pertànyer al col·lectiu del personal docent i investigador (PDI) que estigui adscrit a alguns dels departaments amb docència assignada als màsters o de la UdL especialitzat en àrees afins a les dels màsters. En el cas dels màsters interuniversitaris, poden ser tutors/es o cotutors/es aquells/es professors/es que tinguin docència assignada al màster corresponent.

Es pot proposar un/a tutor/a extern/a a la UdL coneixedor/a del tema del treball. En aquest cas s'ha d'especificar un membre del professorat que actuï com a cotutor/a i que tingui docència assignada al màster. Aquest/a cotutor/a actuarà com a interlocutor per part de la

UdL en les qüestions relatives al treball i tindrà la funció d'avaluar-lo i d'assessorar-lo en les tasques de direcció del mateix.

La funció del/de la tutor/a i cotutor/a consisteix a orientar l'alumnat durant la realització del treball, supervisar-lo i vetllar pel compliment dels objectius fixats.

El temps de dedicació a la tutorització i seguiment és el que s'estableix a la guia docent de l'assignatura.

El/la tutor/a o cotutor/a, un cop revisat i avaluat el treball, haurà d'informar a la coordinació del màster i a l'alumne/a si el treball reuneix les condicions necessàries per a la seva defensa. Així mateix, i si així ho indica la guia docent de l'assignatura, lliurarà un informe de valoració seguint les indicacions de la guia pel dipòsit i la defensa dels TFM de la Facultat de Lletres que aprovi la comissió d'estudis de màster del centre per a cada curs i que estarà disponible al web de la Facultat de Lletres.

Els màsters interuniversitaris, degut a la seva idiosincràsia, poden fer anar un circuit diferent de vistiplau, comunicació i gestió de l'estat del TFM a l'indicat a la guia del dipòsit i la defensa dels TFM de la Facultat de Lletres que aprovi la comissió d'estudis sempre i quan ho indiquin a la guia docent.

La direcció d'un treball de fi de de màster es contempla com una activitat docent amb una assignació de crèdits aprovada en el pla de dedicació acadèmica (PDA) de la UdL.

6. Matriculació de l'assignatura de TFM

L'alumne/a es matricularà de l'assignatura de TFM corresponent al seu màster dins el període ordinari de matrícula que estableixi la Facultat de Lletres a cada curs acadèmic i seguint la Normativa acadèmica d'estudis oficials de màster de la UdL.

Les dates concretes les establirà i informarà cada curs el negociat acadèmic de la Facultat de Lletres.

La matriculació dona dret a l'estudiant a presentar-se **a una única convocatòria de defensa** del treball dins del curs acadèmic i fins a la data màxima que especifiqui el calendari de dipòsit i defensa del TFM aprovat per la comissió d'estudis de màster del centre.

7. Proposta del TFM

L'estudiant/a haurà de proposar un tema en el termini i en les condicions que estableixi la guia docent de l'assignatura o, en el seu defecte, el/la coordinador/a del màster.

El treball pot abordar qualsevol dels temes tractats o relacionats amb el màster corresponent. Aquests temes poden ser els que estableixi la coordinació del màster en una llista tancada o poden ser propostes presentades per l'alumne/a o el professorat seguint les instruccions establertes a la guia docent.

La proposta definitiva l'establiran el/la coordinador/a del màster en conjunció amb el/la tutor/a corresponent. El procediment d'acceptació de la proposta serà el que determini la coordinació del màster i s'haurà de reflectir degudament a la guia docent de l'assignatura.

8. Dipòsit del TFM

El dipòsit del TFM s'ha d'efectuar amb un **mínim de 10 dies naturals** d'antelació a la data de defensa del treball. **La data màxima de dipòsit** que al calendari de dipòsit i defensa del TFM aprovat per la comissió d'estudis de màster del centre **és inamovible**. **El seu incompliment comportarà automàticament la qualificació de No Presentat**.

Per defensar el TFM, el/la estudiant ha de complir els següents **requisits**:

- Ha d'haver matriculat l'assignatura de TFM en el mateix curs acadèmic en què es durà a terme la defensa.
- Ha d'haver superat totes les assignatures del màster.
- Ha de complir amb els requisits de forma d'un treball científicament correcte i els estàndards de citació que s'indiquin a la guia docent de l'assignatura o, en el seu defecte, establerts per/per la tutor/a o cotutor/a del TFM.
- Ha de dipositar el TFM dins del termini indicat pel calendari de dipòsit i defensa del TFM aprovat per la comissió d'estudis de màster del centre.
- El TFM ha de comptar amb el vistiplau del tutor o de la tutora del treball

Per dipositar, l'alumne/a haurà de seguir les indicacions de la guia pel dipòsit i la defensa dels TFM de la Facultat de Lletres que aprovi la comissió d'estudis de màster del centre per a cada curs i que estarà disponible al web de la Facultat de Lletres.

9. TFM en grup i dobles màsters

La memòria del màster i la guia docent de l'assignatura hauran d'especificar si és possible fer un treball en grup o no. Si la coordinació del màster considera convenient la realització del treball per un grup d'estudiants caldrà que, en el moment de presentar la proposta, s'especifiquin clarament quins són els/les estudiants que formen el grup i les tasques que s'assignaran a cadascun/a d'ells/es. A més, cada estudiant haurà de defensar una part del treball compartit en defensa pública i de forma individual. En aquest cas, només es realitzarà un únic dipòsit del treball a càrrec de qualsevol membre del grup.

El TFM de dobles titulacions no es podrà realitzar en grup. En cas d'alumnes que cursin un doble màster, la memòria de cada pla d'estudis haurà d'indicar si l'alumne pot defensar un únic treball conjunt o un treball per a cada titulació. Si la memòria no ho preveu, i sempre que tingui un caràcter interdisciplinari que possibiliti la comprovació de l'adquisició de competències previstes en els plans d'estudis de les dues titulacions, aquest haurà de comptar amb el vistiplau dels/de les dos coordinadors/es de màster implicats/des.

En cas que l'alumne/a matriculat/ada en una doble titulació pugui defensar un únic treball, a més de les directrius establertes a aquesta normativa s'haurà de tenir en compte que:

- L'estudiant podrà ser assignat a dos tutors/es en cas que el TFM ho requereixi.
- L'estudiant haurà de fer una única defensa.
- Al tribunal, com a mínim, un dels membres haurà de pertànyer a un departament de la Facultat de Lletres que imparteixi docència a un dels dos màsters.
- En el cas de la doble titulació que impliqui una tercera llengua, l'alumne haurà de fer, com a mínim, una part del TFM i la seva defensa oral en aquella tercera llengua, encara que també podrà fer un TFM (i la seva defensa oral) en una de les llengües oficials de la UdL i la tercera llengua implicada.
- La dimensió i el format del TFM, tot i les indicacions de la guia docent de cada titulació, es podrà adaptar segons les indicacions dels/de les tutors/es o cotutors/es del treball.

En cas que hagi de fer un treball per cadascuna de les titulacions, aquests hauran de seguir les mateixes directrius que estableix aquesta normativa.

10. El tribunal

El tribunal que avaluarà la presentació del treball haurà d'estar format per **tres professors/es** que imparteixin docència en el màster o professors/es que tinguin una titulació de màster (o equivalent al màster, per exemple un DEA) o superior relacionada amb l'àmbit del TFM. Aquest tribunal es pot establir per l'avaluació d'un únic TFM o, si es creu convenient, per a la de diversos TFM o pel conjunt de TFM que s'han de presentar i avaluar en aquell curs i per a un determinat màster.

El/la tutor/a o el/la cotutor/a (si s'escau) podran formar part del tribunal.

En el cas de la doble titulació, com a mínim, un dels membres del tribunal haurà de tenir docència assignada al màster o estar adscrit/a a algun dels departaments amb docència assignada a la titulació corresponent.

Un cop tancat el termini pel dipòsit del TFM, la coordinació del màster farà la designació dels membres del tribunal i dels/de les suplents (si s'escau), indicant la data, hora i lloc on s'efectuarà la lectura i defensa del TFM.

Un cop el/la coordinador/a de la titulació comunicui la composició del tribunal (mitjançant l'Annex 1) al Negociat Acadèmic del Centre, aquest el farà públic i ho comunicarà a l'alumne/a.

11. Avaluació del TFM

L'avaluació s'ha de dur a terme en **una única convocatòria**. El TFM no té reavaluació.

La defensa del TFM s'ha de **fer en el termini que indiqui el calendari de dipòsit i defensa de TFM que cada curs aprova la comissió d'estudis de màster del centre**. Si l'estudiant suspèn o no diposita el treball en la convocatòria corresponent al curs en el qual s'ha realitzat la matrícula, haurà de tornar-s'hi a matricular el curs següent.

L'avaluació del TFM es portarà a terme seguint les indicacions de la Normativa de l'avaluació i la qualificació dels aprenentatges de graus i màsters de la Universitat de Lleida, així com les directrius establertes per la guia docent de l'assignatura i pel/per la tutor/a del treball abans del seu depòsit. El tribunal haurà de tenir en compte l'avaluació continua que ha fet el/la tutor/a i/o cotutor/a del treball, que quedarà reflectida a l'informe emès prèviament, si és el cas.

El/La tutor/a (o cotutor/a, si s'escau) té l'obligació de conservar **totes les evidències de les activitats d'avaluació realitzades per un estudiant** al llarg de tot el procés del TFM durant el termini que indiqui la normativa d'avaluació vigent o d'arxiu referent a la conservació d'evidències d'avaluació.

En el cas d'un TFM presentat en una universitat estrangera dins el marc d'un programa de mobilitat oficial, aquest serà avaluat a la institució de destí. És responsabilitat del/de la coordinador/a de mobilitat corresponent adaptar la qualificació atorgada i comunicar-la al negociat acadèmic de la facultat per a que la faci constar al seu expedient.

Quant a la qualificació de matrícula d'honor, la decisió d'atorgar-la correspondrà a la coordinació de la titulació en base a la normativa vigent.

El plagi total o parcial d'alguna de les parts del TFM, com qualsevol altre procediment fraudulent realitzat per tal de dur a terme les activitats del treball, es considera una falta molt greu. Així doncs, en cas de detectar-se, s'iniciarà el procediment indicat a la Normativa de l'avaluació i la qualificació dels aprenentatges de graus i màsters de la UdL. Es considera plagi la "part d'una obra d'altri inserida en la pròpia sense indicació de la font" (DIEC).

12. Defensa del treball

No es pot defensar un TFM si aquest no ha estat dipositat correctament i compleix tots els requisits establerts al punt 8 d'aquesta normativa.

Les dates de defensa i la composició dels tribunals es faran públics mitjançant el marc legal establert i es comunicaran individualment a tots/es els/les alumnes implicats/ades i els membres del tribunal.

La defensa s'ha de fer en sessió pública, mitjançant l'exposició oral del contingut i les respostes als possibles aclariments i/o dubtes formulats pels membres del tribunal. Només es podrà fer a porta tancada mitjançant resolució del degà o degana de la Facultat de Lletres, prèvia sol·licitud de l'alumne/a, quan es pugui posar en risc la seva integritat física, en especial a causa de motius relacionats amb la situació de les víctimes de terrorisme o de violència de gènere.

La deliberació de la qualificació per part del tribunal és interna. L'acta amb la qualificació final es farà pública. Cada membre del tribunal avaluarà la defensa del treball d'acord amb les pautes fixades per la comissió de màster de la titulació corresponent. La nota s'assolirà, sempre que sigui possible, per consens. Si el consens no és possible, s'atorgarà com a qualificació la mitjana arrodonida per excés de les notes proposades per cada membre del tribunal.

Per aprovar el TFM l'estudiant ha d'obtenir un mínim de 5 punts en la presentació i defensa davant d'aquesta comissió avaluadora.

La defensa del TFM s'ha de fer dins el termini que indiqui el calendari pel dipòsit i la defensa de TFM que cada curs aprova la comissió d'estudis de màster de la Facultat de Lletres.

Prèvia autorització de l'alumne/a, els TFM que hagin assolit una nota igual o superior a 9.00 es trametan al repositori de la UdL perquè pugui ser consultat.

13. Defensa del treball per videoconferència

En aquells màsters amb docència virtual o, prèvia sol·licitud de l'alumne/a o qualsevol dels membres del tribunal al/a la coordinador/a de la titulació, i sempre que estigui justificada, es permetrà la defensa del TFM per videoconferència. El procediment el podrà establir la coordinació del màster i, en el seu defecte, la comissió d'estudis de màster de la Facultat de Lletres.

En aquest cas, a l'hora de fer l'avís públic de la defensa del TFM i en lloc de l'espai físic, s'haurà d'incloure l'adreça virtual on tindrà lloc la sessió.

14. Qualificació del treball

Per tal de comunicar la nota obtinguda i fer la signatura d'actes, se seguiran els passos establerts a la guia pel dipòsit i la defensa dels TFM de la Facultat de Lletres que aprovi la comissió d'estudis de màster del centre per a cada curs i que estarà disponible al web de la Facultat de Lletres.

En el cas del TFM integrat de la doble titulació, la qualificació obtinguda es farà constar com a nota del TFM de cadascuna de les titulacions.

15. Propietat del TFM

La propietat intel·lectual estarà regulada d'acord amb la normativa vigent a la UdL referida a aquest tema.

16. Disposició Final

Els casos particulars no previstos en aquesta normativa seran resolts pel/per la degà/na de la Facultat de Lletres com a màxim/a responsable del Programa Oficial de Postgraus del centre, previ informe de la comissió d'estudis de màster del centre, de conformitat amb els principis, criteris i esperit de la present normativa, o mitjançant l'aplicació analògica dels preceptes que s'escaiguin.

Aquest document es pot consultar a l'apartat de Normatives i Reglaments a la web de la UdL (<https://www.udl.cat/ca/udl/norma/ordenaci-/>).

Annex 1**Model de proposta i comunicació del tribunal i el dia, hora i lloc de la defensa.****LECTURA DE TREBALL DE FI DE MÁSTER**

MÀSTER EN XXXXXXXXXXXXXXXX

TRIBUNALS (CONVOCATÒRIA)

Alumne/a	Títol del Treball	Tutor/a	Tribunal			Dia i hora	Aula
		Cotutor/a	President/a	Vocal	Vocal		